

BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTER

Ikt. sz.: 2/47 - 50 /2017.
Az ülés száma: 2/46-2 /2017.
Az ülés időpontja: 2017. február 28.

(Városüzemeltetési Főosztály)

ELŐTERJESZTÉS
a Gerecze Péter emlékkő elhelyezéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A Pestújhelyi Általános Iskola és a Pestújhelyi Pátria Közhasznú Egyesület kezdeményezte Pestújhely területén Gerecze Péter régész, művészettörténész munkásságának tiszteletére emlékhely kialakítását (előterjesztés 1. melléklete).

A jó nevű régész, művészettörténész Désen született 1856. május 23-án. 1878-tól kezdve rendszeresen jelentek meg tanulmányai a műemlékek és régészeti kutatások köréből. Ő kezdte meg a pilisszentkereszti középkori romok feltárását. Halála előtt nem sokkal irányította a Pestújhely határában folyó ásásokat, amelyeknek során *Regtelek középkori falujának templomát ásták ki a homok alól.* Az ásatással kapcsolatban alig maradt fenn forrás, egy kép és a XV. kerületi Helyi Téma újságban megjelentetett cikk dokumentálja (előterjesztés 2. melléklete a cikk részlete) Pestújhelyet érintő munkásságát. Az első parcellázási periódusban vett házhelyet a Széchenyi telepen, a majdani László utcában. Kezdetből a legharcosabb szorgalmazója, ügyintézője, kijárója a telep önállóvá válásának, és az önállóság elnyerése után is motorja minden helyi társadalmi mozgalomnak. 1914-ben halt meg tífuszos fertőzés következtében.

A Pestújhely történelmében és alapításában élen járó régész munkásságának, Pestújhelyhez kötődésének emlékkő elhelyezésével tudnánk méltón tisztelegni. Az előzetes bejárások, egyeztetések eredményeként az emlékövet az Őrjáró téren javasolt elhelyezni. Az emlékkő pontos helyét és a környezetének rendezését a mellékelt helyszínrajz mutatja be (előterjesztés 3. melléklete).

Az emlékkő természetes formájú, cca. 0,8x1,80x0,5 befoglaló méretű mészkőtömb, amelynek felületére kerülne felvésésre a mellékelt emlékeztető (előterjesztés 4. melléklete) 1. számú javaslata szerinti felirat, valamint javasolt megfontolni Gerecze Péter fotójának elhelyezését a szöveg környezetében:

„Gerecze Péter

(1856-1914)

Pestújhely egyik alapítója, régész,
a középkori Regtelek falu
templomának megtalálója
tiszteletére”

A köztéri műalkotások állításának rendjéről szóló 14/2012. (IV.27.) önkormányzati rendelet 4.§ (5) bekezdés c) pontja rendelkezik arról, hogy a művészeti alkotásnak nem minősülő emlékkő elhelyezéséről a Köznevelési, Kulturális, Közművelődési, Rendezvény szervezési, Ifjúsági és Sport Bizottság (KKB) és a Városüzemeltetési, Intézményműködtetési, Köztisztasági és Közrendvédelmi Bizottság (VKB) véleménye alapján

a Képviselő-testület dönt.

A 2017. évi költségvetés tervezetében a Városüzemeltetési Főosztály, Kisterek rendezése költségvetési keret tervezésénél számoltunk az emlékkő elhelyezésének forrásigényével.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy tárgyalja meg az előterjesztést, és hozza meg döntését.

Budapest, 2017. február „ ”.

Hajdu László
polgármester

1. **Témafelelős:** Városüzemeltetési Főosztály
2. **Bizottságok:** ESZB JÜB KÉB KKB PTB VKB
3. **Mellékletek:**
 - 1) Pestújhelyi Általános Iskola és a Pestújhelyi Pátria Közhasznú Egyesület kezdeményezése,
 - 2) Újságcikk részlete Gerecze Péterről,
 - 3) Órjáró tér helyszínrajza az emlékkő telepítéséről,
 - 4) 2016. október 11-i egyeztetés emlékeztetője.
4. **Jegyzői láttamozás:** 2017. február ..10.. Aláírás:.....
5. **Meghívandók:** Pestújhelyi Pátria Közhasznú Egyesület, Pestújhelyi Általános Iskola, CSKSK igazgató

Határozati javaslatok:

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy

- (1) Gerecze Péter régész, művészettörténész méltó emlékének megőrzésére emlékkövet helyez el, amelynek helyét az Őrjáró téren az előterjesztés 3. mellékletét képező helyszínrajzon ábrázoltak szerint jelöli ki.

Felelős: polgármester

Határidő: 2017. február 28. (döntésre)

- (2) a Gerecze Péter emlékére elhelyezendő emlékkőre az alábbi vésett felirat kerüljön:

„Gerecze Péter

(1856-1914)

Pestújhely egyik alapítója, régész,
a középkori Regtelek falu
templomának megtalálója
tiszteletére”

Felelős: polgármester

Határidő: 2017. február 28. (döntésre)

- (3) a Gerecze Péter emlékére elhelyezésre kerülő emlékkő avatásának időpontjaként 2017. május 23-át, Gerecze Péter születésének 161. évfordulóját jelöli ki, és felkéri a polgármestert, hogy a 2017. évi költségvetés hatálybalépését követően az emlékkő elhelyezéséhez, a környezetének rendezéséhez tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Felelős: polgármester

Határidő: 2017. május 23.

Az 1-3. határozati javaslatok elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

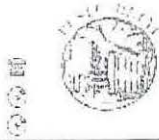
Jogszabályi hivatkozások:

A köztéri műalkotások állításának rendjéről szóló 14/2012. (IV.27.) önkormányzati rendelet 4.§ (5) bekezdés c) pont

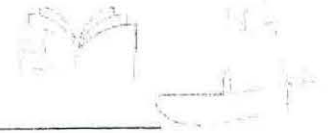
felülvizsgálatra érkező 2017

02 hó 07-én

A. K. K. 02.08. fhw

Pestújhelyi Általános Iskola
1153 Budapest, Pestújhelyi utca 18
107-81-83
pestujhelyi@netnet.hu
www.pestujhelyi.hu

Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzat
Képviselő-testülete
részére

Iktatószám: K/24/2016.
Tárgy: Gerecze Péter
emlékkő

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt bizottságok!
Tisztelt Képviselő-testület!

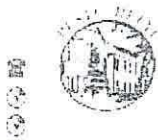
A Pestújhelyi Általános Iskola és a Pestújhelyi Pátria Közhasznú Egyesület közös kérést terjeszt Önök elé.

Gerecze Péter (Dés, 1856. május 23. – Pestújhely, 1914.november 2.) Pestújhely alapítója, legendás régésze emlékéért a kerületben iskolánk falán emléktábla, és a pestújhelyi emlékfasorban egy fa őrzi.

Gerecze Péter több szállal kapcsolódik Pestújhelyhez. A család az első telepesek egyikeként költözött ide. A századforduló éveiben tudományos és kutatómunkája is a környékhez kötötte: ő indította meg Pestújhely határában az ásatásokat, amelynek során kiásták Regtelek középkori falujának templomát a homok alól.

Munkája mellett rengeteg közéleti szerepet vállalt: a kezdetektől egyik legaktívabb harcosa a Széchenyi-telep önállósodásának. Az építkezéseket finanszírozó hitelszövetkezet – amely 1909-ben alakult Széchenyi-telepi Fülléregylet néven – első igazgatójának őt választotta. Szervezője volt a templomépítő bizottságnak, s támogatója a helyi oktatásügynek. Ott volt a Pestújhelyi Sport Club első választmányában, éppúgy, mint az 1910-ben felálló első képviselő-testületben.

Az első felkérés, arra vonatkozóan, hogy róla utcát nevezzenek el Pestújhelyen, 1965-ből származik. A levelet lánya, Gerecze Margit írta az akkori Fővárosi Tanácsnak. Az emléktábla 2006-os felavatása után ismét felmerült az utcánév kérdése, de konkrétan - erre a levélre hivatkozva -, a legutolsó kezdeményezés 2014-ben volt, amikor a Gyám utca átnevezésére tett a kerület javaslatot. A budapesti főjegyző levele alapján ennek jogi akadálya nem volt az önkormányzati választásokat követően, de egyéb körülmények miatt, ez ismételtlen meghíúsult.

Pestújhelyi Általános Iskola
1138 Budapest, Pestújhelyi út 33
417-51-69
www.pestujhelyi.hu

Azóta több helyszín került szóba, utoljára az Őrjáró téren egy emlékhely felállítása.

Emellett az szól, hogy nem érint laccímváltozást, valamint Gerecze ezen a környéken végzett ásatásokat és találta meg Regtelek emlékét.

Azzal a kéréssel fordulunk Tisztelt Polgármester Úrhoz és a Képviselő-testülethez, hogy Pestújhely alapítójához méltó emlékhely jöjjön létre, az emlékkő nagyságában és anyagában is időt álló legyen.

Javaslat az emlékkő feliratára:

Gerecze Péter

(Dés, 1856. május 23. – Pestújhely 1914. november 2.)

Pestújhely egyik alapítója, legendás régésze tiszteletére,
aki ezen a helyen végzett ásatásokat és megtalálta Regtelek
középkori falujának templomát.

KÉP A FELTÁRÁSRÓL

A családdal a Pestújhelyi Általános Iskola intézményvezetője tartja a kapcsolatot, akik még életükben reménykednek a méltó megemlékezésben.

Ehhez kérjük Tisztelt Polgármester Úr és a Képviselő-testület támogatását.

Budapest, 2016. március 4.

Tisztelettel:

Erák Erika
intézményvezető
Pestújhelyi Általános Iskola

Illés Ferenc
elnök
Pestújhelyi Pátria Közhasznú
Egyesület

KERÜLETÜNK

Az Arany Árkocz Otthonának kápolnájában (Bánkút utca 67-69.) június 10-én, szombaton 15.30 órakor a Viva Voce kórus Simon Barbara és Cserepy Balázs vezénytelével ad hangversenyt.

Pestújhely legendás régésze

Gerecze Péter régész-művészettörténész, Pestújhely költönleges egyéniségű személyisége 150 évvel ezelőtt, 1856. május 23-án született Désén, a mai Románia területén. Mindössze másfél évtizedig élt a településen, mégis kitörölhetetlen nyomokat hagyott maga után.

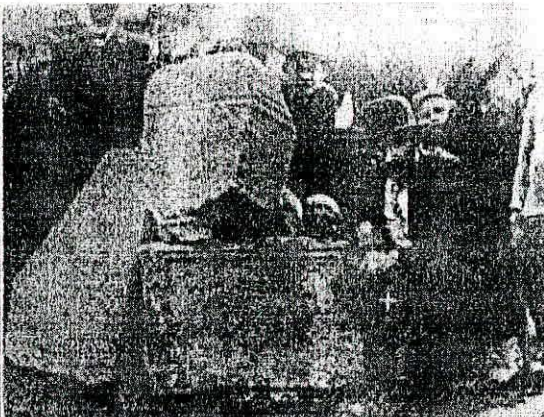
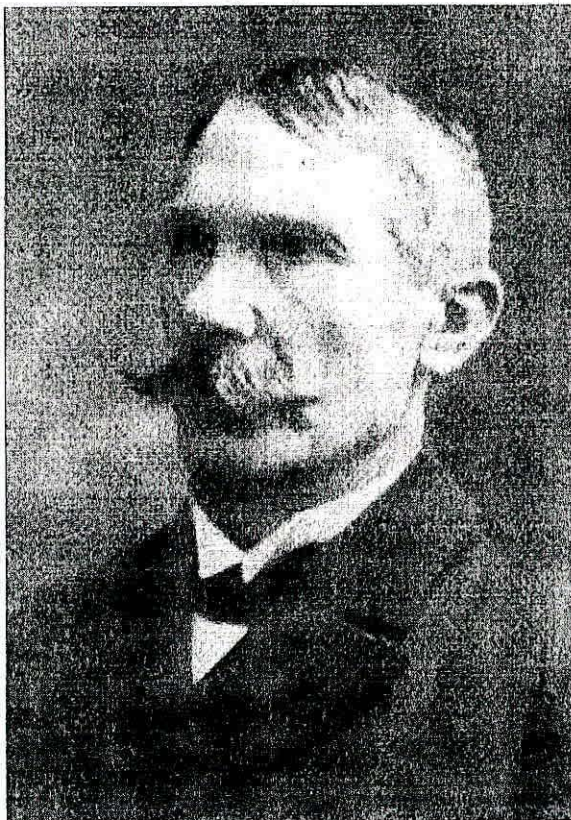
ÉLETRAJZ

Pestújhely egyik alapítója egyetemi tanulmányait Kolozsváron végezte, majd külföldi tanulmányokat tett. Onnan hazatérve Pécsen kezdett tanítani, s közben művészettörténeti és archeológiai témában publikált. 1884-ben tanárként helyezkedett a fővárosi VI. kerületi Állami Főreáliskolában.

Regtelek feltárója

Pestújhelyre a századfordulón költözött, amikor felépült a családi háza a László (ma Szűcs István) utca 10. sz. alatt. Így a család az első telepesekek egyikeként költözött ide. A századforduló éveiben tudományos és kutatómunkája is a körügyéhez kötődte: ő irányította meg Pestújhely határában az asatársok által, amelyek során kásták Regtelek közepén falujának templomát a homok alól a MÁV-telepi építkezések megkezdésékor.

Munkája mellett rengeteg közéleti szerepet vállalt a kezdetektől egyik legaktívabb harcosa a Széchenyi-telep önállóosodásának, s emellett más, a helyi társadalmat érdeklő befolyásoló, meghatározó ügynek. Az építkezéseket finanszírozó hátrésvonásokat – amely 1899-ben alakult Széchenyi-telepi Társaságban – első tagoként,

Fotó: Artha

behozása alatt szerkesztett helyi lappal. Tekintélye azonban kiemelkedően volt.

A tífusz áldozata

Mindig lehetett rá számítani, saját magát sem kímélte, a legnehezebb időkben is segített. 1914-ben megbetegedett és beteg világháborús katonák kórházába alakították a Pestújhelyi Szanatóriumot. Leánya, Margit önkéntes ápolónőként dolgozott itt, s természetesen Gerecze is bejárta a kórházba. Kül-

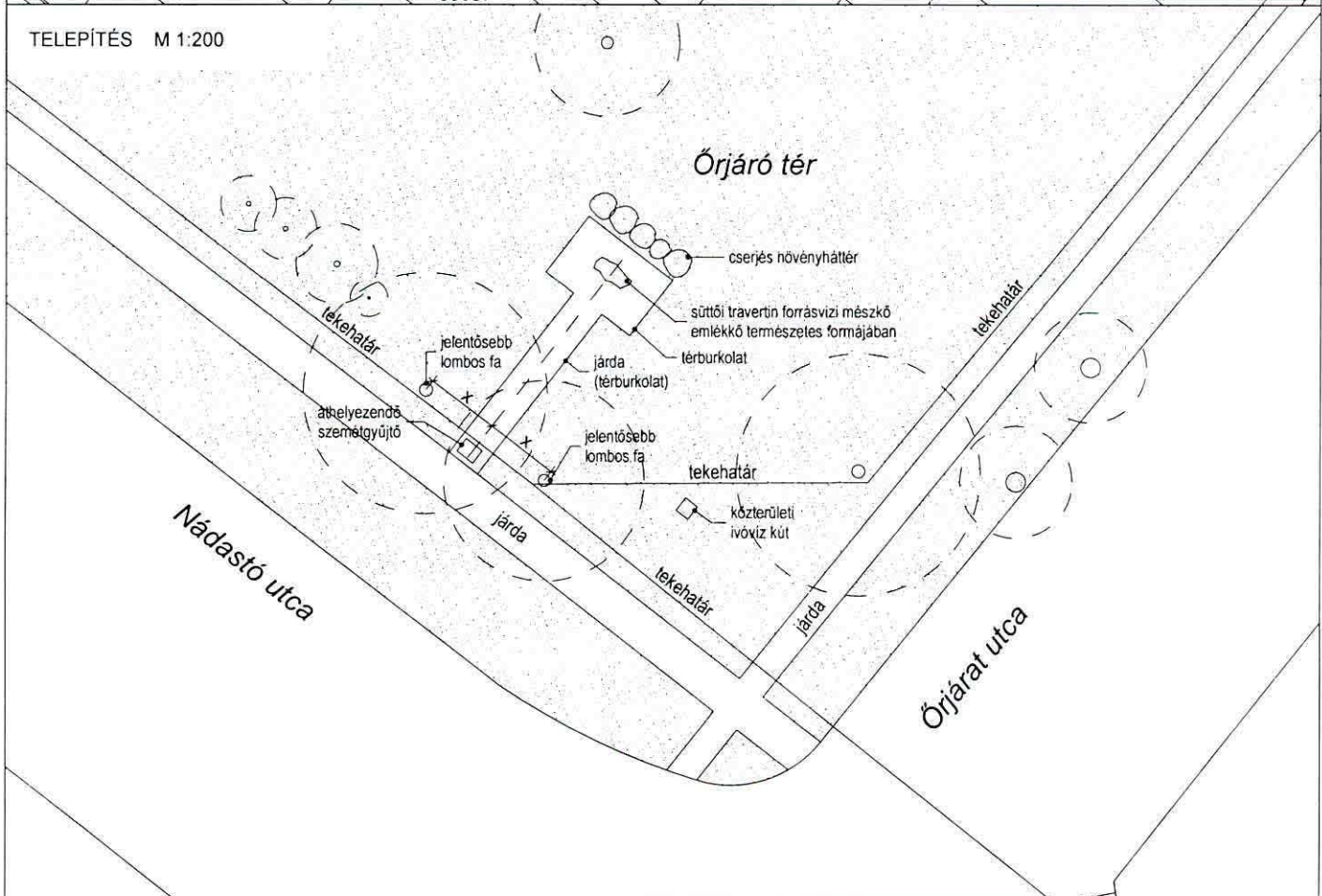
detésének tekintette, hogy ő is segítsen, ahogy tud. A tífuszosokat, a halálos beteget fotózta, hogy gyakran utolsó emlékéül kiúthassék háza szomszédaihoz ezeket a fényképeket, hogy elkerüljék a betegség terjedését.

A két pártba szakadt településben Gerecze Péter az „Ünifertály” képviselte – gyakran igen barátságosan – a „Mosonértály” szemben. A villanegyed esztendőzött a Palota letelepítésétől, mint az

Ókamenikus bibliotéka
Az Arany Árkocz Otthonban (Bánkút utca 67-69.) szombatonként 15.30 órákor ókamenikus bibliotékaai találkozókat tartanak. Május 27-én dr. Árkocz István főosztályos, június 3-án Molnár Miklós főosztályos lelkész, 10-én Soltymár Péter evangélikus lelkész, 17-én Földi Béla parócha papjának, 24-én Charles Huang kínai lelképásztor szolgál.

Pünkösdbőro
Ókamenikus pünkösdbőro egyházi körstálalásokról tartanak május 28-án, vasárnap délután az Ókamenikus Rejtményes Templomban (Kossuth utca 1.). A különleges eseményen a házigazda gyülekezet énekkara mellett további hat körstálalás lép fel. Közreműködnek a Pestújhelyi Rejtményes Szent János katolikus templom ifjúsági kórusa, a Rákospalotai bapista ifjúsági kórus, valamint az énekkar, a Rákospalotai MÁV-telepi Jézus Szent Fehérítés Lumen Chorus együttese és a Jézus Szent Kórus, a Rákospalota evangélikus gyülekezet énekkara, a Rákospalota önkényes ifjúsági gyülekezet énekkara s rendezőszerve a helyi építkezések megkezdésékor.

Beszélgetés a Kulturumból
Igazán a művészeti életet szervez minden héten beszélgetés a Biblia alapján a Rákospalotai Bapista Gyülekezet (Károlyi utca 86.) csütörtökönként május 25-én 16.30 órakor a Kulturumból egy tematikus beszélgetés lesz, ugyancsak az életemben a

Ügyiratszám: 2/43113- 3/2016

Válaszában hivatkozzon az ügyiratszámunkra!

Ügyintézés helye: Jegyzői Iroda

Ügyintéző: Wittmann Katalin

EMLÉKEZTETŐ

Készült: 2016. október 11-én, a XV. ker. Polgármesteri Hivatal A épület I. emelet 27. szobájában, a Gerecze Péter emlékhely kialakítás kapcsán tartott egyeztetésről

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Tárgy: Gerecze Péter emlékhely kialakítása

A 2016. március 17-én megtartott helyszíni bejárás során a helyszín kijelölése megtörtént. A jelenlévők egybehangzó álláspontja szerint az emlékhely kialakítására az Őrjárási téren a Nádastó utca és Őrjárási utca által határolt sarok a megfelelő hely, onnan lesz a legjobb a rálátás.

Az emlékhely kialakítását a tér rendezésével együtt kell megtervezni (Főépítési Iroda), létesítésére az önkormányzat a forrást biztosítja a 2017. évi költségvetésében.

A Pestújhelyi Pátria Közhasznú Egyesület és a Pestújhelyi Általános Iskola együttes írásos megkeresésben emlékkő állítása szerepelt, a mostani döntésük szerint az is marad. Egy, az ásatásokra emlékeztető kialakítású fekvő kő legyen, rézsútós felszínnel, amire az emléktábla kerül a felirattal és Gerecze Péter gravírozott fotójával.

A felíratra két javaslat van:

1. javaslat

Gerecze Péter

(1856-1914)

Pestújhely egyik alapítója, régész,
a középkori Regtelek falu
templomának megtalálója
tiszteletére

2. javaslat

Gerecze Péter

(1856-1914)

Pestújhely egyik alapítója, régész,
a középkori, királyi regösök lakta
Regtelek falu templomának megtalálója
tiszteletére

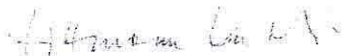
A megvalósítás 2017 évre tervezett, az avatás 2017. május 23-ára, Gerecze Péter születésének 161. évfordulójára.

Az emlékkő nem minősül művészeti alkotásnak, elhelyezéséről a Köznevelési, Kulturális, Közművelődési, Rendezvényszervezési, Ifjúsági és Sport Bizottság, valamint a Kerület- és Vállalkozásfejlesztési, Érték- és Környezetvédelmi Bizottság véleménye alapján a **Képviselő-testület** dönt.

Az előterjesztést a Népjóléti és Intézményfelügyeleti Főosztály készíti el, az eseményt a 2017 évi rendezvénynaptárba is be kell tervezni.

k.m.f.

Az emlékeztetőt összeállította:

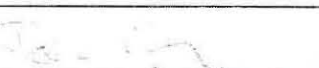

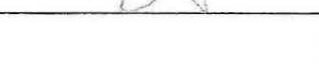

Wittmann Katalin

Jelenléti ív

Készült:

2016. október 11-én, a XV. ker. Polgármesteri Hivatal A épület I. emelet 27. szobájában, a Gerecze Péter emlékhely kialakítás kapcsán tartott egyeztetésen

sor-szám	név	cím/cég/elérhetőség	aláírás
1.	Illés Ferenc 410 4884	Pestújhelyi Pátia Kh Egyesület pestujhelyipatria@gmail.com	
2.	Frák Erika 417 3263	Pestújhelyi Általános Iskola pestujhelyisuli@gmail.com	
3.	dr. Lamperth Mónika	Bp. XV. Polgármesteri Hivatal jegyzo@bpxv.hu	
4.	Reiszné Naszádi Magdolna	Bp. XV. Polgármesteri Hivatal naszadi.magdolna@bpxv.hu	
5.	Németh Tibor	Bp. XV. Polgármesteri Hivatal nemeth.tibor@bpxv.hu	
6.	Sipos Gábor	Bp. XV. Polgármesteri Hivatal sipos.gabor@bpxv.hu	
7.	Wittmann Katalin	Bp. XV. Polgármesteri Hivatal wittmann.katalin@bpxv.hu	
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			